

TÜRKONFED

**TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SÜLEYMAN SÖNMEZ
DİJİTAL ANADOLU PROJESİ
VAN KONUŞMA METNİ**

**22 KASIM 2023 ÇARŞAMBA
İSTANBUL**

Değerli Dostlarımız, İş Dünyamızın Değerli Temsilcileri ve Kıymetli Basın Mensubu Dostlarımız;

Şahsım ve TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. **Türkiye’yi bir dijital dönüşüm üssü haline getirmek ve KOBİ’lerimizin teknolojik kapasitelerini artırmak amacıyla 2018 yılında başladığımız Dijital Anadolu Projesi’nde, yeni bir fazı başlatmanın heyecanı ile yolculuğumuza devam ediyoruz.**

Akbank ve Siemens’in güçlü ana paydaşlığında, Lenovo çözüm ortaklığında, üye federasyonumuz DOGUSİFED ev sahipliğinde, “Nitelikli Dijital Dönüşüm” teması ile KOBİ’lerimizi ikinci yüzyılımıza hazırladığımız Van etkinliğimize hepiniz hoş geldiniz.

Değerli Dostlar, Değerli Misafirler;

Cumhuriyetimizin 100. yaşını büyük bir coşku ile kutlarken, kurucumuz Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün vefatının 85’inci yılında, 7’den 70’e milyonlar tüm renkleriyle Anıtkabir’e koştu. Atatürk’ü saygı, minnet ve özlemle anarken, Cumhuriyet kuşağının yetiştirdiği bizlere düşen en büyük sorumluluk, Ulu Önderin en büyük eserim dediği Cumhuriyetimize ve kurucu değerlerimize sahip çıkmaktır.

Cumhuriyet, hayatın tüm renklerine nefes alma imkânı tanıyan ve 86 milyonun geleceğini aydınlatan bir deniz feneridir. Ve bu fener, ilelebet yolumuza rehberlik edecektir. Cumhuriyetimiz bir yönetim biçiminin ötesinde temelinde zamanın ruhunu yakalama ve onu şekillendirme devrimidir.

Cumhuriyet, eğitimden sağlığa, gençlikten kadın haklarına muazzam bir atılımın; laik, çağdaş, demokratik devlet anlayışının; Türkiye’yi muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkarma vizyonunun hem adı hem eylemidir. Bu doğrultuda önümüzdeki yüzyılda vereceğimiz mücadele ilk yüzyılımızdakinden daha kolay değildir.

Çünkü değişimin hızı özellikle pandemi ve sonrasındaki süreçte gerçekten de baş döndürüyor. Birçok mesleğin ortadan kaybolduğu ve yeni iş alanlarının doğduğu, aynı zamanda dünyanın iklim krizi ve afetlerle yüzleştiği yeni yüzyılımızda sadece sanayinin ve ticaretin değil hayatın da yeniden şekillendiğine tanıklık ediyoruz.

Jeopolitik gelişmelerse, Türkiye’yi ilk asrında, bölgesinin bir barış ve istikrar adası haline getiren “Yurtta Sulh, Cihanda Sulh” ilkesine dört elle sarılmamızı gerektiriyor. Her sabah Gazze’den gelen korkunç görüntülerle uyanıyor, Türkiye’nin çevresini bir ateş çemberiyle saran savaş rüzgarlarının dinmesi için atılan adımlara destek olmaya çalışıyoruz.

Mevcut durum gösteriyor ki, Türkiye'nin ortak bir hayalde birleşerek dönüşümleri aklın ve bilimin ışığında yakalaması yalnızca ülkemiz için değil bölgemiz ve dünya için de kritik öneme sahiptir.

Bizler de dünyamızın ve ülkemizin içinden geçtiği çoklu kriz ortamında, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında kurduğumuz hayallerin gerçekleşmesi için iş dünyasına rehberlik etmeye devam ediyoruz. 26'sı bölgesel, 4'ü sektörel olmak üzere 30 federasyon, ulusal - uluslararası 334 üye dernek ve 60 bini aşan şirketi, gönüllülük esasıyla bir araya getiren, TÜRKONFED olarak bizler, Türkiye'nin ikinci yüzyılına yönelik, ortak bir hayal kurduk.

Bu hayali; **demokratikleşme** ve her alanda, **fırsat eşitliğini temel alan**, bir ülke olarak tanımladık. **Yaşamda, eğitimde, kariyerde, istihdamda, ekonomide ve girişimcilikte; kadın-erkek, genç-yaşlı** fark etmeksizin, 81 ilimizin her birinde yaşayan, tüm insanlarımızın, **eşit fırsatlara sahip olduğu bu hayalimizi**, ülkemizin tamamında yaygınlaştırmaya çalışıyoruz.

İçinde yaşadığımız dünyada, **aklın ve bilimin**, bu hayale ulaşmamız için işaret ettiği yol, birbiri ile aynı hızda ilerleyen, **üç kulvardan** oluşuyor. Bu üç kulvarı, **“Dijital Dönüşüm”, “Yeşil Dönüşüm” ve “Toplumsal Dönüşüm”** olarak ifade ediyoruz.

Ölçeği fark etmeksizin tüm şirketlerin, **dijital yetkinliklerini geliştirmiş olduğu, insan ve çevre dostu bir ekonomiye kavuştuğumuz, kadınlar ve gençlerin eşit imkânlarla sahip olduğu bir Türkiye'ye, kapsayıcı ve akılcı politik adımlarla daha da hızlı ulaşacağımıza inanıyoruz.**

Değerli Dostlar;

Ülkemizin **teknoloji ve verimlilik temelli, çağın gerektirdiği yüksek katma değerli üretimi** gerçekleştirecek **iyi eğitilmiş iş gücünde geriye düşmemesi** gerekiyor. **Küresel rekabetçilikte istediğimiz sıçramayı yapabilmemiz için ikiz dönüşüm kaldırıcını** daha etkili kullanmalıyız. Zira, bugün yaşadığımız teknolojik tıkanmayı aşacak politikaları, etkili bir şekilde uygulamamız gereken zamanlardayız.

Yüksek teknoloji kullanımı, yüksek katma değerli üretim ve markalı ihracat ile dış ticaret açığımızı azaltmak, son 100 yıldır dünya ekonomisinden aldığımız yüzde 1'lik payı artırmak, yüksek teknoloji ihracatında yüzde 3'lük barajı aşmak elimizde.

Google'ın 2020 yılı Dijital Atılımcılar çalışmasına göre 270 milyar dolarlık bir dijital dönüşüm potansiyelimiz var. Yaklaşık 3,5 milyon KOBİ'mize, dijital ekonomiye hızlı uyumla çok önemli fırsatlar görünüyor.

Bu fırsatlar, **ülkemizin orta gelir-orta demokrasi ve orta eğitim tuzaklarından** kurtulmasına bağlı.

Bu tuzakları birbirine bağlayan, **orta eğitim tuzağı ise ana önceliğimiz olmalı...**

Dijital dünyanın üretim modeli, yönetim modeli, insan kaynağı yetkinliği, 3. Sanayi Devrimi'nden çok daha farklı. Ve bu farkı yaratan çağın gerektirdiği dijital atılımı da yine eğitim ve sanayinin teknolojik dönüşümü belirliyor.

20 yıl önce bilgi ve iletişim teknolojilerinde Vietnam'ın 3 katı bir değer üretirken, bugün ülkemiz maalesef aradaki 135 milyar dolarlık ihracat farkını kapatmaya çalışıyor. 40 yıl öncenin Güney Kore örneği, bugün yerini Vietnam'a bırakıyor.

Güney Kore ve Vietnam'ın yarattığı büyük dijital devrimin temelini teknoloji tabanlı eğitim, yetkin becerilere sahip insan kaynağı ve sanayinin dönüşümü oluşturuyor.

Kıymetli Misafirler, Değerli Dostlar;

Yetkin, verimliliği yüksek ve katma değer yaratan KOBİ'ler, hem refah düzeyi yüksek bir orta sınıfın var olmasında hem de gelir dağılımının görece adil olmasında önemli rol oynuyor. İstihdamın büyük bir bölümünü üstlenmelerine rağmen iş gücü verimliliğinde potansiyellerin altında kalan KOBİ'lerimizin, nitelikli ve teknoloji destekli yüksek katma değerli iş yaratma kaslarının güçlendirilmesi gerekiyor.

Eylül ayı içinde yayımladığımız Türkiye KOBİ Görünümü raporumuz, ekonomimizdeki verimlilik sorununun fotoğrafını çekmişti. 2010-2022 yılları arasında istihdamın büyük bir bölümün üstlenen KOBİ'ler konu iş gücü verimliliğine geldiğinde zayıf performans gösteriyor.

Büyük işletmelerin ortalama iş gücü verimliliği mikro işletmelerin yaklaşık 5,5; küçük işletmelerin ise yaklaşık 2,3 katı. Aradaki bu fark, istihdam ve yaratılan işlerin verimlilik düzeyinin düşük olduğunu gösteriyor. Verimlilik sadece KOBİ'lerimizin değil son dönemde büyük firmalarımızın da en önemli sorunu... İSO 500 listesinde yer alan büyük firmalarımızın verimliliğinde de son 5 yılda yüzde 8'lik bir kayıp yaşandığı görülüyor.

İçinde bulunduğumuz değişimler dünyasında artık dönüşüm süreçleri birbiriyle iç içe geçti. Bugün yeşil dönüşümden bahsettiğinizde içinde dijitalleşmeyi barındırıyor. Dijital dönüşüm olmazsa yeşil devrimin beslenmesi mümkün görünmüyor.

Bizler, ikinci yüzyılda ekonomimizin ve KOBİ'lerimizin ikiz dönüşüm süreçleri ile sürdürülebilir kalkınmamıza omuz vereceğine inanıyoruz. Dijitalleşme ne kadar iyiyse, yeşil dönüşüme uyum ve işletmelerin verimliliği de o oranda artıyor.

Ülkemizde hem çalışanlarımız hem de işverenlerimiz, pahalılık ve maliyetler gibi mevcut süreçlerden memnun değilse burada esas sorun verimlilik düzeyimizdedir. Verimlilik sorunuyla mücadelenin yolu ikiz dönüşümden geçmektedir.

İkiz dönüşümde de dijitalleşme, yola çıkış anahtarımızdır. Teknolojiyi kullanmayı, teknolojiyi içselleştirmeyi ve teknolojik devrime hazırlanmayı, KOBİ'lerimize aşlamamız gerekmektedir. Çünkü dünyamız nitelikli dijitalleşmeye doğru ışık hızında bir evrim geçiriyor.

Bu doğrultuda, **ülkemin yüksek teknoloji üreten bir ülke olmasını sağlayacak vizyon, Cumhuriyet'in ikinci yüzyılı için tasarlanan kalkınma amaçlı tüm stratejilerin ve hedeflerin merkezinde olmalıdır.**

Türkiye bütüncül bir teknoloji üretim merkezi haline gelmeli; kamu, özel sektör ve akademiyle birlikte uçtan uca adeta tek bir teknoparkmış gibi çalışılmalı, yenilikçilik, araştırma ve geliştirme kültürü ülkenin DNA'sına işlenmelidir. KOBİ'lerin e-ticarete katılımı artırılmalı, bu doğrultuda etkin strateji ve politikaların geliştirilmesi desteklenmelidir.

Değerli Dostlarımız;

KOBİ'lerimizin üç dönüşüm alanındaki gelişimi önemli olsa da kritik öneme sahip olan asıl unsur, ulusal ekonomi politikamızın bu gelişimi ne derecede teşvik ettiği. Finansmana erişim kısıtları ve ekonomik koşullar, işletmelerimizin ayakta kalmasını her geçen gün daha da zorlaştırıyor. Finansman kanallarının yüksek teknoloji ve katma değerli üretim ile ihracatı destekleyecek şekilde KOBİ'lerimizin kullanımına açılması çok acil bir ihtiyaç olarak karşımızda duruyor.

Bu vesile ile **Dijital Anadolu Projesi'nin dününe, bugününe ve yarınına katkı veren tüm paydaşlarımıza şükranlarımızı sunuyorum. Başkan Yardımcımız ve Dijital Dönüşüm Komisyonu Başkanımız Öner Çelebi'ye, Yönetim Kurulu Üyemiz Suat Çiftçi'ye, üye federasyonumuz DOĞUSİFED'in değerli başkanı Müslüm Erbay'a ve yönetim kurulu ile üyelerimize teşekkür ediyorum.**

Yoğun programına rağmen bizimle olan **değerli dostum TÜSİAD'ın Önceki Dönem Başkanı Erol Bilecik'e şükranlarımı iletiyorum. Bizleri bugün büyük bir ilgi ve heyecanla karşılayan siz değerli dostlarımıza teşekkürlerimle, Sağlık ve sevgilerimle...**